

بانکداری برون مرزی، دستاویزی برای فرار از مالیات

منبع: روزنامه واشنگتن پست

مترجم: سیدحسین علوی لنگرودی

"پناهگاه‌های مالیاتی" گرایش پیدا می‌کنند. آنها دلیل موجهی هم برای این کار دارند. هم‌اکنون، دولت آمریکا و سایر دول اروپایی، بیش از ۳۰ درصد سود پرداختی به سپرده‌های بانکی در داخل آمریکا و اروپا را به صورت مالیات برمی‌دارند و این کار را در اسرع وقت و در کوتاهترین زمان انجام می‌دهند، حال آنکه در زمان پرداخت سود به سپرده‌ها، نهایت تاخیر و بی‌نظمی را رومی‌دارند. در نتیجه، بانک‌های آمریکا و اروپا، به هیچ عنوان، مکان‌های مناسبی برای سپرده‌گذاری و افتتاح حساب‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت و میان‌مدت بشمار نمی‌روند و این افتخار را نصیب بانک‌ها و موسسات مالی در آمریکای مرکزی و آمریکای لاتین نموده‌اند.

در کشورهای موسوم به "بهشت مالیاتی" یا "پناهگاه مالیاتی"، واریز سود به حساب‌های بانکی یا

سوی خود جلب کرده است و در واقع، با معاف کردن آنها از پرداخت مالیات، انگیزه خوبی را برای سرمایه‌گذاری خارجیان در دومینیکن به وجود آورده است.

علت این رویکرد توأمان سرمایه‌گذاران و دولتمردان کشورهایی چون دومینیکن را هنگامی درمی‌یابیم که نگاهی کوتاه به مالیات‌های سرسام‌آور و کمرشکن وضع شده در ایالات متحده آمریکا و کشورهای اروپایی بیندازیم: در این کشورها، شما به عنوان شهروندان کشور، موظف به پرداخت مالیات بر درآمد، مالیات بر ثروت و مالیات بر سپرده‌های بانکی هستید، حتی از سودی که بانک‌ها در قبال استفاده از سپرده‌های شما، به شما می‌پردازند نیز مقدار قابل توجهی به عنوان مالیات بر دارایی، کسر می‌شود. اما اگر همین سرمایه‌ها و حساب‌های بانکی در کشوری دیگر قرار داشته باشند، با آنها به عنوان "سرمایه‌ها و حساب‌های خارجی" برخورد می‌شود و این دارایی‌ها، "معاف از مالیات" خواهند بود.

شاید بعضی از شما این برخورد دوگانه را غیرمنصفانه و تبعیض‌آمیز بدانید، اما به هر حال، بسیاری از سرمایه‌گذاران آمریکایی و اروپایی، به‌طور روزافزونی به سوی سرمایه‌گذاری و سپرده‌گذاری در بانک‌ها و موسسات مالی فعال در کشورهای موسوم به

در دهه‌های گذشته، کشورهای چون دومینیکن و پاناما، توانسته‌اند تحت‌عنوان بانکداری برون مرزی، خود را به عنوان پناهگاه‌هایی امن برای فرار از مالیات مطرح سازند.

هنگامی که بحث از فرار مالیاتی به میان می‌آید، بیشتر نگاه‌ها به سمت کشورهایی چون سوئیس، پاناما، برزیل و کشورهای از این دست معطوف می‌شود، در حالی که بسیاری از کشورهای دیگر نیز می‌توانند برای خارجیانی که مایل به سرمایه‌گذاری در آن کشورها هستند، به صورت پناهگاه و بهشت مالیاتی درآیند. به‌عنوان مثال، جمهوری دومینیکن، چندین دهه است که بسیاری از سرمایه‌گذاران آمریکایی را تحت عنوان بانکداری برون مرزی، به

■ ■ ■
بانک‌های آمریکایی، بدون این که بفهمید، از پول‌هایتان برای سرمایه‌گذاری‌های پرسود خود استفاده می‌کنند و بخشی از این سود را به بانک‌های خارجی فعال در "بهشت‌های مالیاتی" منتقل می‌سازند.
■ ■ ■

■ ■ ■
در ایالات متحده آمریکا و کشورهای اروپایی، حتی از سودی که بانک‌ها به سپرده‌های شما می‌پردازند، مقدار قابل توجهی به عنوان مالیات بر دارایی کسر می‌شود.
■ ■ ■

که صحبت از حساب‌های سپرده دلاری در بانک‌های غیر آمریکایی به‌میان می‌آید، قضیه کاملاً فرق می‌کند. به این حساب‌ها، هم سود قابل‌توجهی تعلق می‌گیرد (به‌علت بالابودن نرخ بهره در این کشورها) و هم مالیاتی از آنها اخذ نمی‌گردد.

رضایت همگانی

با اینهمه، نکته‌ای ظریف و جالب‌توجه در این میان وجود دارد که بسیاری از سرمایه‌گذاران و حتی برخی از کارشناسان مسایل بانکی نیز از آن غافلند: کلیه دارایی‌های دلاری بانک‌های غیر آمریکایی، در واقع، در داخل ایالات متحده آمریکا قرار دارند و نه خارج از آن و این قاعده، در مورد کلیه بانک‌ها در سراسر نقاط جهان، صدق می‌کند. برای توضیح این

سرمایه‌گذاران، تمایل زیادی دارند تا پولشان را به صورت دلار و یا سایر ارزهای معتبر جهان حفظ کنند تا بدین وسیله، هم از حفظ ارزش سرمایه‌ها و سپرده‌های خود مطمئن باشند و هم از پرداخت هزینه‌های مربوط به تبدیل ارز رهایی یابند. در اینجاست که سرمایه‌گذاران بایستی از میان بهشت‌های مالیاتی، آن بهشتی را برگزینند که هم سپرده‌های آنها را از مالیات معاف می‌سازد و هم پولشان را به صورت دلار نگه می‌دارد، و به اصطلاح "پولشان را به برنده مزایده می‌دهند".

اما این تمایل سرمایه‌گذاران، پیامدهای منفی و زیان‌آوری نیز دارد: عرضه دلار، ثابت و تقاضا برای آن متغیر (غالباً روبه‌فزونی) است و هرگونه افزایش در تقاضا برای دلار، باعث افزایش قیمت آن می‌شود.

تعویض ارزها با هم، به مراکز مالی و دولت‌های محلی گزارش نمی‌شوند و در نتیجه، این سرمایه‌ها، کاملاً معاف از مالیات و رایگان (البته فقط برای "خارجی‌ها") هستند و هیچگونه مالیاتی به سپرده‌های بانکی تعلق نمی‌گیرد.

با این حال، کشورهایی چون دومینیکن و پاناما نیز هستند که هم خارجی‌ها و هم شهروندان خود را به این "بهشت مالیاتی" راه می‌دهند، به این صورت که اصلاً هیچگونه مالیاتی از سپرده‌ها و سرمایه‌گذاری‌های بانکی دریافت نمی‌دارند تا بدین وسیله، هم زمینه مساعدی را برای جلب و جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی فراهم آورند و هم به رشد اقتصاد داخلی خود کمک نمایند. در نتیجه، طبیعی خواهد بود اگر سرمایه‌داران و سپرده‌گذاران آمریکایی و اروپایی، با دستاویز موجهی چون بانکداری برون‌مرزی، به سمت کشورهای دیگر جلب شوند، زیرا هم دلیل خوبی برای این کار دارند (عدم پرداخت مالیات در قبال سود سپرده‌ها در کشور خود) و هم انگیزه و سوسه‌کننده‌ای (معاف‌بودن سپرده‌ها و حساب‌های بانکی از مالیات در آن کشورها). کشورهای پناهگاه مالیاتی نیز از این فرصت نهایت استفاده را می‌نمایند و از این سرمایه‌ها در راستای اجرای پروژه‌های زیربنایی، ساختاری و سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت بهره می‌برند. در واقع، دولت‌هایی که بهشت‌های مالیاتی را برای خارجی‌ها و حتی شهروندان خود می‌سازند، در قبال معاف‌کردن آنها از مالیات، از پول و سرمایه آنها در جهت تقویت اقتصادی خود استفاده می‌کنند و به عبارت روشنتر، از آنها به صورت غیرمستقیم مالیات می‌گیرند.

② سودهای قابل‌ملاحظه‌ای که به سپرده‌های دلاری داده می‌شود، از کجا می‌آید؟

وضعیت باید گفت که تمام بانک‌های خارجی، که به‌نوعی در مبادلات دلاری شرکت می‌کنند، دارای حسابی ویژه در یکی از بانک‌های آمریکایی مثلاً بانک چیس منهتن، سیتی‌بانک یا فرست‌بوستون هستند و از این حساب به عنوان یک "حساب کارگزاری یا حساب واسطه‌ای" استفاده می‌کنند، به این صورت که با انتقال سپرده‌های مشتریان خود به این حساب واسطه‌ای، پرداخت یا انتقال وجوه دلاری را تسهیل می‌نمایند. بنابراین، دلار هیچگاه خاک آمریکا را ترک نمی‌کند، بلکه فقط به صورت یک پول خارجی "تغییر ظاهر" می‌دهد. بر این اساس،

جمهوری دومینیکن، حیات خلوت بانک‌های آمریکایی

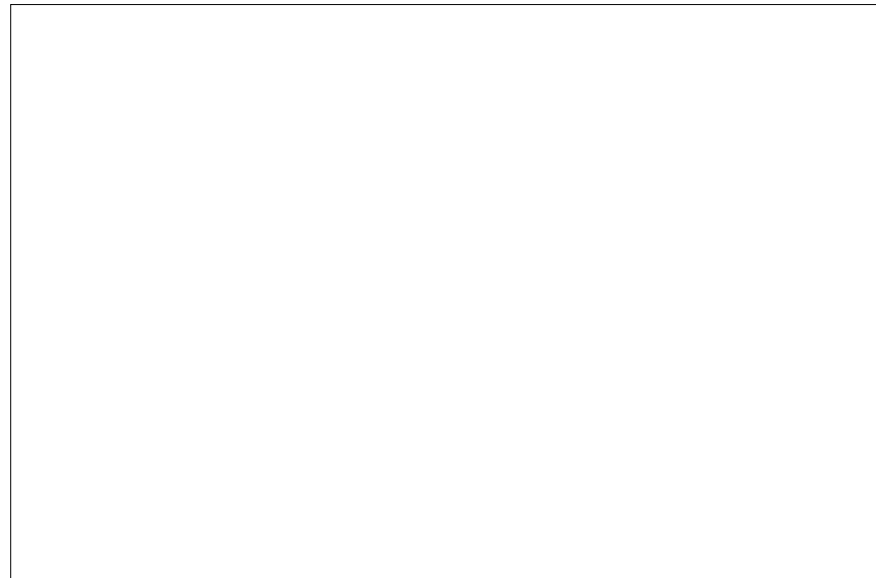
رویای بسیاری از سرمایه‌گذاران و سپرده‌گذاران در جهان، حول محور یک "حساب بانکی دلاری پرسود معاف از مالیات" شکل گرفته است، چیزی که تحقق آن در آمریکا و اروپا، محال و دور از ذهن می‌باشد. اگرچه اروپا و آمریکا، جزو امن‌ترین و باثبات‌ترین مکان‌ها برای سرمایه‌گذاری و سپرده‌گذاری بانکی بشمار می‌آیند، اما هم سود پرداختی در آنها محدود و ناچیز است و هم این که از همین سود ناچیز مالیات گرفته می‌شود، اما هنگامی

پولتان را به برنده مزایده بدهید

یکی از مشکلاتی که سرمایه‌گذاران جویای بهشت مالیاتی همیشه با آن درگیر بوده‌اند، ناشی از تفاوت‌های ارزی میان کشورهای مالیات‌گیر و کشورهای معاف‌کننده مالیات است. بسیاری از

در حال حاضر، بانک‌های آمریکا و اروپا، به هیچ عنوان، مکان‌های مناسبی برای سپرده‌گذاری و افتتاح حساب‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت و میان‌مدت نیستند، زیرا...

است سودی که شما از این بانکها دریافت می‌دارید. یکی دیگر از راه‌های متعددی که بانک‌های واسطه در بهشت‌های مالیاتی برای پرداخت سود هنگفت به سپرده‌های خارجی درپیش می‌گیرند، عبارتست از سرمایه‌گذاری در بازار پرسود اوراق قرضه و سهام آمریکا. دهه‌های متمادی است که اوراق قرضه در آمریکا، جزو باثبات‌ترین و مطمئن‌ترین بخش‌های اقتصادی و مالی اقتصاد آمریکا و حتی جهان بشمار می‌آید، به طوری که بسیاری از کشورها ترجیح می‌دهند تا میلیون‌ها دلار اوراق قرضه آمریکا را در بانک‌های مرکزی خود نگهداری نمایند تا در مواقع اضطراری از آنها استفاده کنند. سود این اوراق قرضه، تا بدان حد است که بانک‌های واسطه، پس از جمع‌آوری سپرده‌های دلاری مشتریان خود (عمدتاً سپرده‌های بلندمدت) از آنها در بخش خرید و مبادله اوراق قرضه استفاده می‌کنند و در این میان، سود سرشاری را نصیب خود و سپرده‌گذاران خود می‌نمایند. به‌هرحال، بانک‌ها و موسسات مالی کشورهای کوچک و بزرگی که سال‌هاست خدمات کمیابی چون سپرده‌های بانکی معاف از مالیات را به مشتریان خود عرضه می‌دارند، توانسته‌اند از فرصتی که به واسطه گسترش بانکداری برون‌مرزی و بانکداری اینترنتی (که مرزهای جغرافیایی و سیاسی را محو کرده است) به‌وجود آمده، نهایت استفاده را کرده و منبع درآمدی باثبات و مطمئنی را برای خود، مشتریان خود و اقتصاد کشورهای متبوع تامین نمایند و علاوه بر آن، خود را به عنوان "مکان‌هایی مناسب برای فرار از مالیات بر ثروت، سپرده و درآمد" به جهانیان معرفی کنند و از این طریق، به‌رشد اقتصادی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی کشورها کمک برسانند. ■

© کشورهای چوچون پاناما، با برپاکردن 'بهشت مالیاتی' به رشد اقتصاد داخلی خودشان کمک می‌رسانند.

سپرده‌های دلاری سرمایه‌گذاران در بانک‌های سرتاسر دنیا، به‌نوعی، حساب‌های زیرمجموعه حساب آن بانک‌ها در یکی از بانک‌های آمریکایی می‌باشند. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که بانک‌های آمریکایی، بدون این که بفهمید، از پول‌هایتان برای سرمایه‌گذاری‌های پرسود خود استفاده می‌کنند و بخشی از این سود را هم به بانک‌های خارجی فعال در "بهشت‌های مالیاتی" منتقل می‌نمایند و این بانک‌ها نیز که نقش واسطه و دلال را در این میان بازی می‌کنند، بخشی از سود باقیمانده را برداشته و بقیه را به حساب شما واریز می‌کنند و بدین ترتیب، همه طرفین معامله، راضی از دست‌آورد خویش به تکرار و تداوم آن، مایل می‌شوند!

حال ممکن است بپرسید: سودهای قابل‌ملاحظه‌ای که در بسیاری از کشورها (غیر از آمریکا) به سپرده‌های دلاری داده می‌شود، از کجا می‌آید؟ پاسخ این سوال، خیلی ساده است: به سپرده‌های بلندمدت‌تر شما، بیش از ۱۲ درصد سود معاف از مالیات داده می‌شود، اما جایی که این سود از آنجا می‌آید، آمریکا است و نه کشوری دیگر. بانک‌های واسطه‌ای فعال در کشورهای کوچک و بزرگ، سپرده‌های دلاری شما را به بانک‌های آمریکایی منتقل می‌نمایند و بانک‌های آمریکایی نیز از آنها در سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت و بسیار پرسود استفاده می‌کنند و چون سود این سرمایه‌گذاری‌ها، بسیار بالا و باورنکردنی است، لذا سهم بانک‌های واسطه از این سود نیز قابل‌ملاحظه خواهد بود و به همین ترتیب

نشانی پست الکترونیکی مجله بانک و اقتصاد:

bankvaeghtesad@yahoo.com